

‘Samen houden we het vuurtje brandend’

Op een warme zomeravond spreek ik online met Han Kiela en Anne Henk ter Haar, beiden ouderling in de Boogkerk (GKv) te Amersfoort. Samen dragen zij het project Kerk2030 in hun gemeente. ‘Door Kerk2030 zijn wij als gemeente op een structurele manier in gesprek met elkaar over persoonlijke geloofszaken’, vertelt Han. Anne Henk: ‘Vaste agendapunten bij de kerkenraad zijn nu: hoe staan we ervoor met onze geloofspraktijken en wat voor werkvormen gaan we hierbij bedenken?’

Toen Han Kiela via via over Kerk2030 hoorde, was hij meteen enthousiast. Niet dat het nu zo slecht gaat met de Boogkerk of er een grote leegloop is onder jongeren. Maar hij had het verlangen om als kerk aantrekkelijk te blijven.

Han: 'We willen steeds uitgedaagd worden om na te denken over het waarom van wat we doen. Om als kerkenraad regelmatig af te stemmen op wat nodig is. Welk type mensen komt bij ons? In welke omgeving functioneren wij als kerk? Met Kerk2030 blijven we onszelf steeds weer een spiegel voorhouden: wat speelt er in onze gemeente? Zijn we met de goede dingen bezig?' In september 2017 is de Boogkerk gestart met het kerkproject. 'We hebben twee jaar de tijd genomen om als kerkenraad onszelf een spiegel voor te houden, om goed voorbereid de gemeente in te kunnen gaan.'

Anne Henk: 'Daaruit kwam naar voren dat we in onze gemeente willen werken aan veiligheid en vertrouwen, zeker richting de jeugd.'

Han: 'Die randvoorwaarden moeten ingevuld zijn, voordat we, op een opbouwende manier, over inhoudelijke onderwerpen in gesprek kunnen. Voor dit project merkten we dat we dingen onbenoemd lieten om de lieve vrede te bewaren. Nu durven we hierover in gesprek te gaan, zonder angst om afgestraft te worden.'

Anne Henk: 'Daardoor konden we de afgelopen jaren met elkaar in gesprek over moeilijke thema's als vrouwen in het ambt en lhbti.'

» 'Met Kerk2030 blijven we onszelf steeds een spiegel voorhouden' «

Geloofspraktijken

Han: 'De geloofspraktijken zijn een spiegel waarmee je begint en die spiegel heeft zes facetten. Je hebt niet elk facet van de spiegel even hard nodig, bovendien hoef je er ook niet doorlopend in te kijken. Nadat we met de kerkenraad de zes facetten hebben doorgelicht, hebben we dit terzijde gelegd. Over de onderwerpen die hieruit voortkwamen, zijn we in gesprek gegaan. We pakken de praktijken weer op als we opnieuw pas op de plaats maken en gaan bedenken waar we staan. Wat is nu belangrijk? En welke vormen gaan we gebruiken?'

Anne Henk: 'Als we bijvoorbeeld kijken naar de

eerste geloofspraktijk, God ontmoeten, dan kijken we als kerkenraad naar wat er in dat kader in de gemeente gebeurt. Juist met corona hebben we gezien dat er van alles bedacht wordt, ook al hebben we geen predikant. Gemeenteleden die een meditatie houden, even een kindermoment doen. Door te kijken naar de kern, God ontmoeten, gaan we ruimer denken en is er heel veel mogelijk.' De geloofspraktijken bieden een goede basis in een

» 'Voor dit project merkten we dat we dingen onbenoemd lieten om de lieve vrede te bewaren' «

veranderende maatschappij. Juist dat komt in deze coronatijd goed van pas.

Han: 'Mensen kunnen door het hele land een kerkdienst online volgen. Maar we horen terug dat mensen het koffiedrinken missen en het samen zingen. Vanuit de geloofspraktijken vragen wij ons dan af: wat wordt voor onze gemeente de kern in de ontmoeting met God? Vanuit die vraag gaan we met elkaar in gesprek. Post-corona zullen we weer alle praktijken langsgaan en ons afvragen waar we staan.'

Geloofsgesprekken

Om in de gemeente te bouwen aan onderling vertrouwen, is de Boogkerk begin 2020 begonnen met het organiseren van geloofsgesprekken na de dienst. In groepjes van drie tot vier gaan gemeenteleden met elkaar in gesprek met behulp van verdiepende vragen.

Han: 'We dagen mensen uit om persoonlijke dingen te delen, waar ze niet automatisch over komen te spreken. We reiken aan hoe je naar elkaar luistert; hoe je doorvraagt; hoe je reageert. Want een goede reactie is cruciaal om vertrouwen op te bouwen.'

Anne Henk: 'We laten hen ook kijken naar de mimiek, de emoties die iemand toont. Daarna brengen ze wat ze hebben meegemaakt in gebed bij God. Dat heeft impact. Deelnemers zijn positief over de geloofsgesprekken na de dienst. Ze vinden het belangrijk om met elkaar in gesprek te zijn. We zien ook dat er meer integratie is tussen de wijken Nieuwland en Hoogland. Natuurlijk, er zijn altijd mensen die niet mee willen of kunnen doen, maar ik

denk dat zeker de helft heeft meegedaan. Nu hopen we dat de positieve deelnemers anderen zullen enthousiasmeren.'

» 'De kerk moet surfen op de golven van de maatschappij om de verbinding te behouden' «

Intervisie

Met de andere gereformeerde kerken in Amersfoort werkt de Boogkerk nauwelijks samen. Door Kerk2030 hebben ze nu wel met een groep kerken contact.

Han: 'Dat maakt dit traject zo leuk. Als ik even goed advies wil hebben, weet ik wie ik kan bellen. Van de heidagen hebben we geleerd hoe we op allerlei manieren met elkaar in gesprek zijn. We hebben verschillende werkvormen ervaren en kunnen die ook overzetten naar onze gemeente. We hebben meegemaakt hoe we intervisie kunnen hebben.'

Anne Henk: 'We hebben geleerd dat we niet bang hoeven te zijn om in onze keuken te laten kijken, om van elkaar te leren,

inspiratie op te doen. We hebben op een gegeven moment ook ons verhaal voorgelegd. En we kregen een stukje enthousiasme terug, toerusting.'

Han: 'En opscherping.'

Anne Henk: 'En dat heb je nodig. Samen houden we het vuurtje brandend. Kerk-zijn is voor iedereen heel verschillend. We hebben gezien dat het in andere kerken heel anders is qua cultuur en hoe men met elkaar praat. In sommige gemeentes is het moeilijker om iets op poten te zetten. Zij moeten op een andere manier iets in beweging krijgen. Maar het mooie is dat overall beweging is gekomen.'

Surfen

Han: 'In 2030 zal er nog steeds kerkvernieuwing zijn, maar misschien niet precies in deze vorm.'

Anne Henk: 'Het project is nu alweer aan het veranderen. De initiatiefgroep is nu bezig met GLOW, wat weer een iets andere vorm is dan wat wij doen.'

Han: 'Het is belangrijk om altijd na te blijven denken over: hoe zijn we kerk?'

Anne Henk: 'Dat noemen we ook wel: surfen op de golven van de maatschappij. De maatschappij is altijd in beweging en de kerk zal ook mee moeten bewegen om de verbinding te behouden.'

ANKE NIJDAM IS TEKSTSCHRIJVER

Kerk2030 en corona

Eind juni jongstleden kwam het kernteam van Kerk2030 met een aantal voorgangers bij elkaar om te spreken over de impact van corona op de missie van Kerk2030. De publiekspresentatie was in maart vanwege de coronacrisis uitgesteld, inclusief de verspreiding van de brochure *Geloven doe je samen*, over waarvoor Kerk2030 staat. Hieronder delen we stukjes uit het verslag van de sessie, geschreven door kernteamlid Janneke Burger.

'In de afgelopen jaren is er veel vanzelfsprekendheid weggevallen in de kleine gereformeerde kerken', start het verslag. 'In de coronatijd kwam dat in een stroomversnelling terecht. Daarbij ontstond er ook ruimte om na te denken over kerkvernieuwing. Wat vinden we zo waardevol dat we daar moeite voor blijven doen en wat

laten we graag achter in deze crisis? Deze processen speelden in bijna alle gemeenten al, maar komen nu heviger naar voren. Wat te denken van praktische vragen rond de middagdienst, de vele vergaderingen en kerk in kleine groepen of de classis?'

Andere, dieperliggende vragen zijn tijdens de coronacrisis in de kerken nog actueler geworden, concludeerden de mensen die in juni bij elkaar kwamen. Of de kerkdienst te belangrijk geworden is, bijvoorbeeld. En of gezinnen de geloofsopvoeding te veel hebben uitbesteed. Versterken digitale diensten de mogelijkheid om te shoppen en te zappen en wat betekent in het verlengde daarvan toewijding aan een fysieke gemeente? Citaat uit het verslag: 'Dan zijn er ook meer persoonlijke vragen: ben ik niet te druk; hoe leef ik met en zonder digitale middelen; wat betekent gezondheid en hoe kijk ik naar de dood?'

Het zijn geen nieuwe vragen, concluderen de betrokkenen bij Kerk2030. Wel is er de overtuiging 'dat kerken in het beantwoorden van deze vragen de focus van Kerk2030 kunnen gebruiken: de focus op Christus; op het evangelie voor iedereen; op geestelijke verdieping en op gastvrije verbreding van de kerk.' Aan de hand van de zes praktijken die centraal staan in Kerk2030 (zie beschouwing op pagina 6-9) worden er enkele ervaringen gedeeld, zoals deze: 'Juist in deze tijd spreken we in de kerk uit dat we met lege handen staan. Als we dat in de kerk delen, oefenen we samen in ontvankelijkheid. Laat alle plannen maar eens los en ga samen in gesprek.'

Op 16 september aanstaande wordt onder andere de brochure 'Geloven doe je samen' tijdens de online presentatie van Kerk2030 gepresenteerd, met een extra bijlage over kerk en corona. **Zie [Kerk2030.nl/publiekspresentatie](https://kerk2030.nl/publiekspresentatie).**